

NATURRESERVAT

Välkommen till Stämshöjen

Hon är utifrån, men växer likvärdigt nu för tiden wild på Stämshöjen straxt vid Falun, ditförd tvifvelsutan genom foglar af fröen.

Ovanstående citat är hämtat ur Kungliga Vetenskapsakademins handlingar från 1739. Linnés svärfar, Johan Moræus d.ä. är den förste som nämner förekomsten av äkta stormhatt på Stämshöjen. Sonen Johan Moræus d.y. konstaterar 1745 att getterna dör som flugor av den giftiga växten, och man försöker genom slåtter och uppräckning utrota arten. Linné själv kom dit samma år och konstaterade att den äkta stormhatten växer "outrotlig längs en bäck bland alar" (K.V.A. handlingar 1745).

Den äkta stormhatten är en bergsväxt som förekommer vild på fuktig mark i Centraleuropa, från Brittiska öarna till östra Alperna. Alltsedan antiken har den äkta stormhatten odlats som medicinalväxt och numera som prydnadsväxt. Den innehåller det starka nervgiftet aconitin som bl a har använts till att avrätta förbrytare. Även i Dalarna har människor avlidit efter att de ätit av växten. Blommorna kan ses från juni till september.

Det unika med lokalen vid Stämshöjen är att den äkta stormhatten har lyckats etablera sig och bli helt och hållet naturaliserad åtminstone sedan 1600-talet.

Under 1980-talet konstaterade Dalarnas Botaniska Sällskap att populationen av äkta stormhatt i Stämshöjen hade minskat kraftigt och att dess framtid var osäker. För att skydda förekomsten av arten bildades naturreservatet. Det invigdes under Linnéåret 2007 av Länsstyrelsen.

Äkta stormhatt
Aconitum napellus

Äkta stormhatt
Aconitum napellus

Nordisk stormhatt
Aconitum lycoctonum

Trädgårdsstormhatt
Aconitum x stoeckianum

Inom reservatet är det inte tillåtet att:

- skada växande eller döda - stående eller omkullfallna träd eller buskar,
- gräva upp, plocka äkta stormhatt eller andra växter.

ILLUSTRATIONER: ÄKTA STORMHATT, JONAS LUNDBLAD; NORDISK STORMHATT, ANDERS STÅHL; TRÄDGÅRDSSTORMHATT, ANDERS STÅHL; 2007; KARTLÄSARE, STAFFAN 2007